СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ | РІК XXXII. | Ч. 182. | Джерзи Ситі, Н. Дж., 6. серпня, 1924. | VOL. XXXII. | No. 182. | Jersey City, N. J., Wednesday, August 6, 1924. | THREE CENTS

Смит не хоче кандидувати на ґовернора, але хоче підпер кандидата на президента Дейвиса.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 4. серпня. — Ґовернор стейту Ню Йорк Алфред Е. Смит заявив, що він не буде кандидувати втрете сеї осени на ґовернора сього стейту. Се його постанова, яку міг би змінити лише тоді, якби сього вимагав інтерес демократичної партії.

Рівночасно він заявив, що діяльно підіпре кандидатуру Дейвиса на президента Злучених Держав.

Смит відбув з Дейвисом конференцію і запевнив його, що вжие усіх сил для підпертя його кандидатури. Він сказав, що скине блюзку і камізельку в агітації за Дейвисом.

ГАЙЛЕН НА ДВОХ КОНЯХ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 4. серпня. — Мейор міста Ню Йорку Джан Ф. Гайлен заявив, що він тепер проти кандидатури Дейвиса, але як прочитае його промову, то може змінить свій погляд.

Нюйорські демократи невдоволені зі становища Гайлена, котрого вони двічі вибрали мейором. Вони кажуть, що він слухае Герста, власника кільканайцяти ґазет, котрий хотяй каже, що він демократ, а майже завсіди виступае проти демократів і сим робом помагае републиканцям.

ПРОВІДНИКИ ҐРУПИ ЛА ФОЛЛЕТА ГОВОРЯТЬ ПРО ПОБІДУ.

ВАШИНГТОН, Д. К., 4. серпня. — По заяві екзекутиви Американської Федерації Праці за кандидатурою Ла Фоллета на президента Злучених Держав, провідники проґресивної ґрупи набрали нової надії на успіх при падолистових виборах. Вони кажуть, що тепер уже вірять в побіду Ла Фоллета і його заступника Вілера, та до виборів не будуть виступати для почислення своїх сил але для осягнення побіди.

КОНВЕНЦІЯ ЛИЦАРІВ КОЛЮМБА.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 3. серпня. — Нині зачнеться тут в готелі Волдорф-Есторія 42-га річна конвенція католицької орґанізації Лицарів Колюмба.

На конвенцію прибуде 20,00 членів орґанізації.

ПИШЕ ЛАЙКУ ДО ПРЕЗИДЕНТА.

ПЕНСАКОЛА, Флорида, 4. серпня. — Тут арештовано Луиса Нелсона за се, що написав до президента Кулиджа лист з лайками і погрозами ізза того, що він був відкинув бил Конґресу про бонус для бувших жовнірів.

Спеціяльний аґент Браеднекс, котрий арештував Нелсона, каже, що він вжив у листі таких простацьких і обидливих слів у листі до призидента, яких він ще у свойому життю не читав ані не чув.

СКАРЖИТЬ БРАТА ФОРДА ЗА ОБМАН.

САВТ БЕНД, Індіена, 3. серпня. — Тутешня громадянка Леона Мейсон заскаржила Джана Форда, брата мілінера Генрі Форда, за обман. Вона каже, що він ошукав її при продажі землі і домагається відшкодовання в сумі $3,000.

ОБОРОНЕЦЬ МІЛЮНЕРІВ-ДУШОҐУБІВ.

ШИКАҐО, Ілл., 4. серпня. — Оборонець молодих мілонерів Ліополда і Ловба, що убили малолітнього Френкса, адвокат Клеренс Дерров, сьогодня накинувся різкими словами на всіх, що домагаються кари смерти для злочинців.

Він каже, що се тільки прокуратор але вже й учителі, священики, товариства і ґазети домагаються щоб винуватців повішено.

Дерров зазначує, що він тільки жадае справедливости для молодих душогубів, а свое домаганне опирае на сьому, що вони самі признались до вини; що вони молоді, та що „умові знавці" кажуть, що вони „умово неодвічальні".

Всі, що домагаються шибениці для молодих злочинців, каже він, жадають сього не тому, що вони злочинці, а тому, що вони сини мілінерів і могли вживати світа.

КАЖЕ, ЩО УБИЙНИКИ НЕ МАЮТЬ ДУШІ.

ШИКАҐО, Ілл., 4. серпня. — Нині перед судом зізнавав другий „умовий знавець", др. Виллієм Гілі, з Бостону, Месс.

Він заявив, що душогуби Ліополд і Ловб не мають душі, в тому значінню, що вони не мають жадних почувань моралі і моральної одвічальности.

Ліополд заявив був йому, що йому рішитись убити чоловіка таксамо як вибрати пай при обіді, а Ловб казав, що вони оба були готові убити також когось зі своїх родин і були-б кождої хвилі на се рішились зовсім холоднокровно, якби були сподівались найти в сьому трохи задоволення.

ПІВ МІЛЮНА НА КОНІ АЙЛЕНД.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 3. серпня. — Сьогодня прибуло на Коні Айленд купатись 500,000 гостий. Се були переважно Нюйорчани.

ВІДДАЛИ ГОРІВКУ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 4. серпня. — Проґібіційні урядники віддали Гуґови Ґілбертови де Фрічеви горівки і вина, які забрали були в нього. Кромі того його перепросили.

Напад на дім Фріча був наслідком фалшивого доносу. Через те прийшов наказ з Вашингтону про усунення зі служби Роберта Дж. Овена, котрий виконав напад на дім Фріча.

МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА.

Товариство Діячів Українського Мистецтва улаштовуе у Львові 3-тю Мистецьку Виставку в салях Національного Музею, від 14. жовтня до 14. листопада. Як і в попередні роки, Товариство репрезентувати-ме усі напрямки мистецтва з усіх його ділянок: малярства, ґрафіки, різьби, архітектури, мистецької книжки і т. д. Участь у виставці може прийняти кожний український мистець, який найдалі до 25. вересня надішле свої експонати, оправлені, скатальоґовані, з означенням цін і т. д.; які прийме спеціяльне жюрі, склад якого оголоситься пізніще. Адреса для присилки експонатів: Львів, вул. Мохнацького ч. 42. Український Національний Музей. Адреса Президії: Львів, Ялівець, 166. Голова Т-ва проф. П. Холодний мистець; секретар П. Ковжун, мистець.

ПОЛЬСЬКА ПОЛІЦІЯ

З Вильна доносять, що окружні поліційні власти почнили ряд арештуваньсеред функціонарів граничної поліції у виленськім повіті на відтинку Радошковичі Родзеньчиці. Арештованим закидають порозуміння зі злочинцями, які орґанізували розбійницькі банди.

РЕКОНСТРУКЦІЯ ПОЛЬСКОГО КАБІНЕТУ.

У Варшаві викликують велику сензацію поголоски про майбутню зміну кабінету. Згідно з тими поголосками 23-го липня міністром заграничних справ мае стати посол Ст. Туґут, а міністром нар освіти Ст. Ґрабскі. Туґут ніби не годиться але пі умовою, що Ґрабскі, ставши міністром освіти, згодиться на утворення українського університету у Львові.

ВДОВИЦІ ПРОТИ ДІВЧАТ.

Анґлійські часописи подають цікаву статистику, скільки по війні виходить замуж дівчат, а скільки вдовиць. У р. 1913 вийшло замуж 2000 вдовиць, а 2700 дівчат. По війні це відношення змінилось сильно на некористь дівчат. Нпр. у віці від 40 до 50 літ вийшло замуж 1200 вдовиць, а лише 500 дівчат. Пересічна цифра віку, в якому виходили замуж вдовиці, перед війною було 41 літ, по війні — 36 літ. В останніх чотирох роках вийшло замуж вдвое більше вдовиць як у чотирох роках перед війною. Анальоґічну статистику можна би мабуть ствердити в усіх державах, що вели війну. Велика скількість молодих жінок залишилась вдовицями. А що замужні жінки мають більше досвіду — дівчата терплять від їх конкуренції.

БЛАГОСЛОВЕННА ПАРА НАРЕЧЕНИХ.

У Тиролі, місті Куфштайн оженився якийсь пан Фальгер з панею Пешль. Він — 62-літний вдовець, а вона 59-літна вдовиця. Він мав з першого подружа 21 дітей, а вона 16 дітей.

БОГАТО ГАДЯ В ГАЛИЧИНІ.

Богато змій появилося ц. р. В останніх тижнях зайшло богато випадків, що змії покусали дітей, як вони збирали яголи. Що так богато е тепер змій то деякі говорять, що цегорічне літо буде спарне і сухе.

ЗІЗДИ НА УКРАЇНІ.

Теперішня столиця України Харків живе незвичайно інтензивним життям н акожному позивним життям на кожному полі та намагається дійсно стати тим центром, в якому сходяться всі артерії країни, та відсвіжують свої життеві соки новим кормом. Найкращим доказом на це — то, що зізди безнастанно відбуваються в Харкові. Візьмемо для прикладу останню декаду червня і перших два дні липня. В них відбулися, а деякі ще відбуваються: 1) Всеукраїнська торговельна нарада робітничої кооперації (почалася 21. VI.). 2) Всеукраїнський (четвертий) зізд незаможних селян (почався 25. VI. ц. р.) 3) Всеукраїнська нарада гуплянів (губерніяльні представники державного пляну господарки). 4) Всеукраїнська конференція комуністичного союзу молоді („КОМСОМОЛУ") 30. VI. ц. р. 5) Пленум Центральної Селянської Секції Взаїмодопомоги 1. липня. 6) Всеукраїнська нарада завідуючих біржами праці 1. липня. 7) Всеукраїнська нарада в справах місцевого буджету 1. липня. 8) Губконференція комсомолу Харківщини 25. липня. 9) Губконференція незаможних селян Харківщини.

КОНФЕРЕНЦІЯ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ В ЖЕНЕВІ?

Деякі словінські часописи приносять отсю вістку про майбутню конференцію національних меншостей в Женеві: „Конференція національних меншостей, яку приготовляе Радіч, відбудеться в Женеві. Згідно з звідомленням віденської „Ді Штунде", Радіч тепер не дуже цікавиться тою конференцією, бо цілі хорватської опозиції, котра проводить значно ріжняться від бажань і зажалень національних меншостей. В конференції візьмуть участь крім німецьких меншостий з Чехословаччини, Югославії і польщі і словінські меншости з Австрії. Передконференція відбудеться у Відні 19 червня. Самаж конференція радитиме з кінцем місяця вересня підчас сасіань Союза Народів.

РІКА ГОРИТЬ.

На шведськім побережжю спалахнула ріка Ґефле. Пожарна поміч не в силі була стримати вогню, що поширювався по ріці щораз більше і спалив два кораблі у заливі. Виявилося, що з величезного резервоара шведсько-анґлійського, нафтового товариства вилилась нафта у ріку, а хлопці граючися на березі необережно кинули у воду сірник.

ПАРУБОЦЬКИЙ ПОДАТОК.

Варшавський маґістрат повідомив міську раду, що як вводити податок на всіх нежонатих, то треба робити це в цілій державі, а не лише у Варшаві, бо це була би кривда. Хлопці, користайте з вакацій і женіться, щоби з двох тягарів вибрати менший: — жінку, а не податок.

МЕЗОПОТАМІЇ.

В Мезопотамії в столичнім місті Баґаді прийшло до кровавих демонстрацій населення проти мезопотамського короля Фейзаля. Причина цего така: Коли Туреччина програла війну, Анґлія відібрала від неї утворила собі з него анґлійський фільварок. Про око зробила вона з Мезопотамії ніби королівство і посадила на престол свого заушника короля Фейзаля. Цей виконував на сліпо всі прикази, які діставав від Анґлії. Колиж туреччина під владою Кемаля Паші відбила богато турецьких земель і через те станула на ноги сильно, впімнулася вона за Мезопотамією, а вже передусім за дуже богату нафтою північну її око-Анґлією розбилися, бо Анґлія не хотіла відступити ні цего краю ні околиці Муссоллю. Туреччині зробила тільки ту уступку, що згодилась, щоби справу Моссулю вирішив Союз Народів. Туреччина не належить до Союзу Народів і знае добре, що крук крукови не видовбае очей, та що Союз Народів вирішить справу в користь Анґлії. і тому на це не згодилася. Але хитра Анґлія продумала инший плян, щоби справа Мезопотамії була ніби то полагоджена. Вона приказала Фейзалеви, щоби мезопотамський парлямент ухвалив, що Моссуль належить до Мезопотамії, та що хоче бути в союзі з Анґлією. І заушник Фейзаль це виконав. Скликав навмисне не цілий мезопотамський парлямент, бо не повідомив зовсім 45 послів і через те не явились вони в парляменті, — і цей неповний парлямент 34 голосами проти 24 ухвалив те, чого бажала Анґлія. Цей поступок Фейзеля викликав нечуване обурення серед населення, що складається з Турків і Арабів, і воно уладило кроваві демонстрації проти короля Фейзаля. Його палату збомбардували демостранти камінням, а його урядників і сторожу побили. Турки і Араби виступили одною лавою проти всіх прислужників Анґлії. Анґлійське військо потерпае бо розярене населення говорить отверто, що всіх зайдів Анґлійців прожене з краю.

Російський большевицький уряд признає давні царські довги.

ЛОНДОН, 4. серпня. — В тутешніх політичних кругах запевняють, Раковському вдалось підчас останньої гостини в Москві переконати большевицький уряд, щоби признав давні довги Росії з царських часів в Анґлії.

Большевицький уряд, кажуть остаточно згодився на предложенне Раковського і він тепер сю згоду предложив тут британському урядови.

Тепер Раковський сподіваеться одержати для Росії нову позичку в Анґлії.

Ся згода російського большевицького уряду на царські довги в Анґлії мае більше значінне, бо се може бути підставою також до французько-російського зближення. Франція ніколи не погодиться з большевиками, коли вони не признають давніх царських довгів у Франції, які пересягають 30 міліярдів золотих франків, але як вони признають довги, так мати-муть отверту дорогу до переговорів з Ерріотом і можуть довести до заключення договору з Францією та привернення диплоьматичних зносин.

Кажуть, що Раковський власне на се був у своїх переговорах з большевицьким урядом у Москві. Він, кажуть, вказував йому на се, що умова Росії з Францією необхідна для большевиків задля забезпеченя мира і удержання большевицької влади в Росії. Се переконало большевицьких комісарів і вони тепер з великою надією вижидають мирових переговорів з Францією.

НІМЦІ ГОТОВІ ПРИНЯТИ ПЛЯН ДОСА ІЗ ЗАСТОРОГОЮ ПРО ОПОРОЖНЕННЄ РУРЩИНИ.

БЕРЛІН, 4. серпня. — Німецька делеґація виїхала до Лондону щойно нині.

Німці, як тут запевняють, приймуть плян Доса, хотяй вони невдоволені змінами, які принято в Лондоні.

Особливо натякають вони на справу Рурщини і кажуть, що не уступлять у справі опорожнення сеї країни. Німці повідають, що опорожнене можна би ще відкласти на кілька місяців, але воно неминуче, коли мало би прийти до дійсного порозуміння. Без опорожнення Рурщини, заявляють вони, годі сподіватись двигнення промислу в Німеччині та відбудови фінансового життя її і спроможности платити аліянтам „военні відшкодовання".

ФРАНЦУЗИ ВДОВОЛЕНІ З УСПІХУ ЛОНДОНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

ПАРИЖ,, 4. серпня. — Французи дуже вдоволені вислідом лондонської конференції у справі введення в житте пляну Доса.

Тутешня преса з признаннем висловлюеться про заслуги премієра Ерріота в доведенню до успіху лондонської конференції.

Деякі голоси привязують до висліду сеї конференції великі надії.

ГЮС АҐІТУЄ ЗА ПЛЯНОМ ДОСА.

БЕРЛІН, 4. серпня. — Американський державний секретар Гюс мав нині тут розмову з представниками німецького правительства.

По розмові заявив він американським кореспондентам, що він переконаний, що Німеччина прийме плян Доса.

Від себе він сказав, що вірить, що плян Доса принесе нову добу відродження економічного життя Европи.

НІМЦІ ПЛАЧУТЬ В 10-І РОКОВИНИ ВІЙНИ.

БЕРЛІН, 3. серпня. — Сьогодня зібралось тут на площі перед парляментом (райхстаґом) 300,000 Німців і Німкинь, щоб відати честь поляглим у світовій війні німецьким жовнірам.

Маніфестація мала жалібний вигляд. Тисячі батьків, матерей, братів, сестер і кревних були в сльозах.

СИЛЬНІЙШЕ ПИВО.

БЕРЛІН, 4. серпня. — Німецьке правительство відкликало заборону виробляти сильне пиво. З часу війни по припису пиво мало мати лише пів одного проценту алькоголю, а тепер може мати 6% і більше.

МУССОЛІНІ ДО ФАШІСТІВ.

РИМ, 4. серпня. — Нині промовляв на зібранню великої ради фашістів премієр Муссоліні.

Він взивав фашістів, щоби все вірно боронили свою орґанізацію і вітчину.

При сьому заявив, що не жалуе за ґазетами, котрі колись були фашістські а тепер кинули фашізм. Тепер, казав він, важкі часи, а коли в такі часи відступають від приятеля, так се не приятелі.

УВІКОВІЧНИЛИ ТІЛО ЛЕНІНА.

МОСКВА, 4. серпня. — Професори Сбарський і Воробев скінчили бальсамоване тіла покійного Миколи Леніна.

Робота коло бальсамовання тривала кілька місяців і коштувала $7,500. Наперед роблено проби на тілах вмерців бідних людий з трупарень, а коли процес показався досконалий, примінено його до тіла Леніна.

Тепер каже Сбарський, тіло Леніна увіковічнене. Воно таке останеться завсіди.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy		ПЕРЕДПЛАТА: Поодинoке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		В Джерзи Сіті і заграницею.	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПРИСЯГА ХОЛМЩАН.

Як відомо, польський сойм у Варшаві приняв минулого місяця закони про так звані „національні меньшости", якими намагається убити український і білоруський нарід під польською окупацією.

Ті закони, як відомо ДІЛЯТЬ одноцільну етноґрафічну УКРАЇНСЬКУ ТЕРИТОРІЮ на дві катеґорії: 1) СХІДНУ ГАЛИЧИНУ; 2) ВОЛИНЬ З ПОЛІССЄМ. Розмір прав української мови на двох тих дільницях української землі неоднакові. В Галичині більший, а на Волині й Поліссю — меньший. Разом же взяті закони обрізують права уживання української мови в адміністрації, судах і школах, які мала Східна Галичина за часів Австрії. На Волині й Поліссю щодо уживання мов в адміністрації й судах, по суті підтверджують лише декрети начальника держави з перших часів військової окупації, які хоч обовязували місцеві орґани польських влад, то однак не виконувались.

Щодо шкільництва, то принятий тепер соймом закон погіршує справу, бо з правила і засади постановляє тип школи т. зв. УТРАКВІСТИЧНОЇ чи інакше кажучи, мішаної „ПОЛЬСЬКО-РУСІНСЬКОЇ"! В той спосіб навіть ті українські школи, що досі ще уціліли яко українські, будуть знищені.

Урядовою мовою у всіх правительственних і самоурядових місцевих орґанах на зазначених землях признають закони мову польську. Мова українська, чи як провокаційно зовуть її закони „русіньска", тільки допускається в певних строго ограничених рамцях, яко мова другорядна.

З того приводу пише холмський український тижневик Наше Життя у виданню з 20. м. м.:

. . . . „Засадничим моментом в історії переведення тих законів є се, що одвічні українські землі ХОЛМЩИНА І ПІДЛЯШЕ та західний куток Галичини українська ЛЕМКІВЩИНА, ЗІСТАЛИСЬ ПОЗА ОБРІЄМ ТИХ ЗАКОНІВ.. Значить польські політичні круги майже всіх відтінків сі наші землі уважають за так слабі, що наміряють брутально цілковито знищити на них все українське.

Приняттем тих законів всіми польськими клюбами без поширення їх на Холмщину, Підляше і Лемківщину, виявили вони цілковито, що всі вони визнають гасло польських шовіністів, що „до Буга нема Українцуф".

Але живого народнього духа не вбє жадна сила. Шовінізми ще більш могучі розбивались о гранітні скелі народніх орґанізмів поневолених хвилево народів.

Ми на нашій споконвічній землі живемо, і якраз в той час, коли доходимо до свідомости, хто ми і чиї ми діти та брати, вмирати не збираємось. Ми не самі, за нами могутня зверх 40-міліонова наша нація. Цілий наш народ зі всіх земель як один буде протестувати проти насильного одірвання нас од матірнього етноґрафічно-українського пня.

Ми на тій Холмсько-Підляській землі та наші брати Лемки переходили вже страшні історії на протягу століть. Пани катованнем відганяли нас од своеї віри та культури. Однак ми заховали себе і душі свої загартували в боротьбі невпинній для власного життя нації. Як із креміня наша народня маса викрешує огонь для завзятої борні за право, волю і землю, мимо чорної години.

Тому, мов із серця наш всенародній голос підхопив наш пос. Хруцький сказавши в соймі на засіданню дня 9. липня:

„Прирікаємо тут урочисто в імени цілого українського народу, що ніколи український народ не згодиться на одірванне від своеї території Холмщини і Підляша".

Становище польських шовіністів та більшости сойму до нас на Хомщині і Підляшу тільки збільшить нашу чуйність; побудить ще більше до витривалої визвольної національної і соціяльної боротьби. Прапор національної свідомости, знамя своїх соціяльних інтересів розвинеться НА ВСІХ НАШИХ ХАТАХ УКРАЇНСЬКИХ БЕЗ РІЖНИЦІ ВІРИ. Промінь світла свідомости, заглянувший вже до хат наших Українців-католиків, запалить світло обеднання нації на нашій многострадній Холмсько-Підляській землі та перерве спекуляцію польського клеру на релігії і сумлінню нашого единого народа.

Глибоко переконані в перемогу наших народніх ідеалів, не складемо оружя перед навалою польського шовінізму; не падемо ані на хвилю духом, А ЩЕ ІЗ БІЛЬШИМ ЗАВЗЯТТЄМ БУДЕМО ЗА СВОЇ ПРАВА БОРОТИСЬ ДАЛЬШЕ.

В ТОМУ ПРИЛЮДНО ПРИСЯГАЄМО підчас зґолошення провокуючих нас законів, які очевидно мимо рішучих протестів наших послів принято в законодавчих зборах у Варшаві".

ЛИСТИ ДО ЗЕМЛЯКІВ.

Коли перестанемо бути рабами?

(Писмо з Европи).

Пригадую собі, як було кілька літ перед війною, особливо в Австрії, бо ту ми, галицькі Українці, перше всього мали перед очами.

Видатки державні росли, як гриби по дощі, а добування нових доходів було як з каменя. Державний буджет, — то була одна латанина; на силу міністри фінансів зводили кінці до купи. Львину пайку приходів пожирало військо; то був смок, котрого не могли наситити.

Люди залазили в довги, котрих ніхто навіть не мав надії сплатити. Парлямент тратив час на сварні і балачки нічого путнього з його роботи не виходило. Сойми виглядали ще гірше; їх засідання кінчилися звичайно ухвалюванням нових додатків до податків. Земельне питання і національне порозуміння відсували з року на рік. Врешті прийшов брак гроша. Проценти росли, а позичку щораз то тяжше було дістати. Над населеннем повис такий густий, гнітучий воздух, що не оден казав: „Щоби вже раз прийшла війна, то можеб людям лекше стало!"

І врешті та війна прийшла і то сто разів гірша, ніж хтось міг собі погадати.

Врешті війну люди якось перебули. Українське населенне потерпіло у ній, як крім Сербів жаден другий народ, — тільки, що Сербія все таки побільшилася, як держава, а ми від того стола встали не тільки голодними, але й холодними. Нас так скривдили, як ніколи й нікого у світі. Нас підвели, усім признали право самовизначеня, тільки з нашим голосом ніхто не числився й не числиться до нині. Ми 40-міліонове стадо, котрим торгують. Поділили нас між чотири держави і дивляться як ті хазяїни збиткуються над нами. Рішають про нас та без нас, — і хочуть, щоб ми сиділи тихо; бють і навіть плакати не дають...

Та на жаль, ми і в тім нещастю, не помудріли. Хоруємо на старі гріхи; нема в нас згоди, нема розуміння, що тільки **спільними силами** можемо вилабудитися з нинішнього важкого положення. Замісць відбиватись від ворогів, бємо та копаємо оден другого. Такої партійної ворожнечі такого політичного хаосу в нас мабуть ніколи не було. Одна партія на другу звалює всю вину нашого нинішнього нещастя, а тим часом куди краще, було би подумати над тим якби то нам вилізти з того нещастя.

Але де там! У нас, що голова то розум, оден мудрійший від ругого, кождий хоче бути ґенералом, а вояком ніхто. Отся манія великости, отже хорування на спасителів народу, це одна з найбільших причин нашої біди. Замісць учитись від старших, набувати досвід, приготовлятись до політики, ми політикуємо від дитини. Ще як наші люди кажуть, молоко під носом не засхло, а він уже редактор, кандидат на посла, провідник народу. Діти хочуть учити батьків.

Критика потрібна і молодще покоління повинно перевисшати старше, бо на тім засновується поступ, але критика мусить бути справедлива і поважна, а молодіж мусить підождати, аж на неї прийде черга, **бо горе тому народови, в котрім провадять діти!"**.

Критика... Вона також в останніх часах стає у нас справжньою хоробою. В деяких часописях появляються люди, котрі нічого позитивного не пишуть лиш усе критикують.

І так зле і так не добре! Але скажи, ти нам, мудрий чоловіче, як повинно бути? Як сепія пускає з себе фарбу і затемнює воду, так вони своїми чорними думками затемнюють світ перед читачем. У нас і так не богато охоти до народнього діла, а під впливом таких критиків прямо руки чоловікови опадають. „Пощо працювати, пощо складати жертви на жертвеннику народнім, коли скрізь самі тумани, або злодії?"

Наші часописи рішучо повинні звернути увагу на таку хоробливу критику і хоч крізь якесь мале віконце пускати ясний промінь у нашу, і так темну хату. Покищо, не називаємо ані часописий, ані імен таких критикоманів. Говоримо загально, бо, на жаль, тою хоробою заражені навіть деякі поважні наші орґани і деякі заслужені й талановиті журналісти.

Звернемо тільки увагу на оден з проектів цеї недуги, який стали ми помічати останніми часами.

Нас покликують до позитивної праці, до того, щоб ми не кричали; не робили богато шуму, а так тищком-нишком якось давали собі раду. Іншими словами: погодіться з тим, що є, і чекайте, що колись буде краще. Зрікайтеся великого а вдоволіться малим. Ще іншими словами: Будьте льояльними горожанами тих держав, що загарбали вашу волю і землю та вдоволяйтесь тим шматком хліба, котрий вони будуть ласкаві лишити вам і тим воздухом, котрим вони вам дають дихати.

Це може добре, але не для нас. Може добре для Німців, та не для Українців.

Німці, хоч як їх тепер притиснули, але вони всетаки мають свою державу і свою традицію великодержавну. Німці мають свою високу культуру і свій кріпкий промисл. Вони народ розвитий з кождого боку і їм не грозить така небезпека, як нам. За Німцями в Чехії, над Реном і в Польщі, стоїть Берлін і Мінхен і ті їм не дадуть пропасти.

А того всього бракує Українцям. І коли ми згодимось добровільно на те, що нині є; коли ми покинемо наші задушевні мрії про вільну й незалежну Україну, коли ми не будемо разураз пригадувати оден другому, і цілому світови що це не мрія, а **наша життева конечність**, наше святе право в боротьбі за істнованне то ми поповнимо національне самовбивство, найстрашнійший гріх, котрого може допуститись народ на самім собі.

Полякам як було добре в Австрії, а вони не забували про Вавель; реставрували його і не було в них ані одної партії, котра відважилася би сказати, що вона не бажає собі самостійної Польщі. Вірність Австрії — то була брехня, в котру могли вірити тільки короткозорі Габсбурґи, але не вірив жаден Поляк, від Ґломбінського до Дашинського, і ще дальше на ліво.

Тому то таким хитрим критикам мусимо згори відповісти, що ми хочемо каятися старих гріхів, хочемо вчитись; хочемо виховувати мудрих і досвідчених політиків і провідників народу, але **не можемо і не сміємо гасити запалу широких мас народніх, не хочемо накривати нашого престола чорною капою песимізму і мовчання; не хочемо й не можемо „хиляти вниз нашого національного прапора", хоч** вони і як голосно і як рішучо нас до того взивають.

Бо які є познаки на те, що коли ми зложимо оружє і згодимось на нашу нинішню подлу ролю мовчаливих і послушних рабів, то нам від того краще стане?

Ніяких! Навпаки, ми бачимо, що ворог чимраз сильнійше і тіснійше затягає петлю на нашу щию, що йому і не сниться дати нам якесь можливе матеріяльне веґітованне. Нашого селянина рабують; забирають його землю і дають її Мазурам; відбирають від нього за щобудь збіже і худобу; здирають податки; пхають його у таку біду і нужду, що **колишне життє під Австрією було раєм в порівнанню до нинішнього пекла.**

І ми маємо тихо сидіти, маємо терпіти не тільки те, що нам в очі плюють, але що з нашого тіла живцем шкіру здирають?...

А до того нині тасама атмосфера, яка була перед війною, а про яку я на початку отсего листу писав. Таксамо буджети держав, котрі завоювали наш край, ненормальні, таксамо, і ще більше, витрачують вони на армії, таксамо їх парляменти марнують час на сварні і на щораз нові кабінети; таксамо, і куди більше, шириться лихва, безробітте; бракує гроша, — який з того висновок?... Нова війна!

І якими вона нас застане, коли ми заздалегідь зложимо навіть ту останню зброю, яка нам лишилася — почутя кривди і запал усунути її?!

О. Вірний.

ВІДНОВА ПОЛІТИЧНОЇ ПРОПАҐАНДИ.

Політична дискусія в Шикаґо.

З приводу переїзду через Шикаґо д-ра Л. Мишуги, відбулися наради представників 22 тутейших орґанізацій у справі „Обєднання" дня 10. м. м. о год. 8.30 веч.

Наради отворив головний Отаман Січий др. С. Ґриневецький, короткою промовою. Він заявив: Пятий Січовий Зїзд дав мені уповажненне, переговорювати з „Обєднаннем" і залагодити остаточно справу порозуміння Січей з тою орґанізацією. В засаді Зїзд ухвалив потребу одного фронту. Тепер діло у практичнім переведенню тої ухвали. Прошу представника „Обєднання" висказати свої погляди на теперішне положенне, а представників сотень січових і всіх инших орґанізацій, щоб отверто висказали свої думки в тій справі. Голос має др. Мишуга.

Представник „Обєднання" др. Л. Мишуга, сказав: Пятий Зїзд Січовий, у котрім взяли участь найповажнійші представники Січий, котрі рівночасно суть членами ріжних запомогових товариств, осягнув признанне всеї української суспільности в Америці. Той зїзд Січовий став на становищі, що лучність і оден фронт конечні. Тут було таке розбитте, що навіть дві редакції перед 3 роками не могли погодитиня. З того хаосу при великій праці сотворено „Обєднанне", це заощадило час і труд в справах загально-народних. Це змело параліжованне всякої народньої роботи ріжними самостійними „републиками", які й тут повстали під шумними кличами „оборони України".

За останних 6 місяців висилало „Обєднанне" коло 12 тисяч дол., хоч з найкращих наших центрів, як з Шикаґа, Клівленду і Дітройту податки майже не посилано (відси з Борнсайду щось прийшло). Від 14-го марта 1923 року, устали всякі правильні жертви на політичну акцію. — І тепер, коли настали великі зміни, неможливо бо нема за що, висилати навіть одного чоловіка до Анґлії і Франції, де прийшли до влади люде, що відносилися все прихильно до нашої справи. Ми на ту ціль не маємо навіть кілька сот долярів, бо „Обєднанне" висилає гроші до краю, як того жадають люде. Не говорю про відношенне дипльоматії, але про звичайну пропаґанду, яку веде кождий народ за кордоном; навіть малі племена. Я не кажу, щ о тзого буде... Але рижський договір досі не затверджений Лігою Народів. Коли Німеччина й Росія вступлять до Ліги Народів, ситуація буде змінена сильно. Край відчуває це — і його моральна сила така, що ті Стрільці, котрі з сухотами вернули з таборів, останний морґ свого поля віддають Рідній Школі, котру переслідують Поляки. А ми тут в Америці забули майже за старий край. Ми — на свобідній землі гірше тут упали духом, ніж брати у старім краю. Коли допомогова акція не піде, застановимо її цілком, а лишимо „Обєднанне" тільки як політичну орґанізацію. Тоді упаде остання дошка ратунку для найважнійших справ народу відси. Те, що в краю, не може бути стале. Це сезонове, перехідне. Ми одно памятаймо: Коли ми тим молодим поколінням, що бачило, як мордували його батьків, не виборемо української держави, — то вже надовго останемо в неволі. А те молоде поколінне можна відси піддержати тільки тим центром і запалом для рідної справи та спільним фронтом.

Промовляли др. Гриневецький, гол. секр. Мусійчук, сот. Шкраба. Мусійчук підчеркнув, що Січова Централя не може займатися висилкою гроший до краю, бо на це треба утримувати окремого чоловіка для книг, переписки й висилки. Практика показує, що „Обєднанне" конечне.

Сотник Шкраба: Шікаґо перше зачало збирати податок і було-б його правильно висилало, якби не напади на наших отаманів. Ми як орґанізація маємо голову й нас болить напад на нашу голову. Тепер нападу нема. Книговодство й господарку в „Обєднанню" оглянув я разом з головним січовим касієром тов. Сарабуном і знайшли ми все в порядку як найбільшім. Тому тепер нема вже причини до сварки і треба підперти єдність нашу податком.

Тов. Ткачук: Я дістав був наказ, як орґанізатор, щоб по сотнях тимчасово задержати висилку податку. Але податок збирається майже по всіх сотнях. Мало є таких сотень, що здержали збірку.

О. Тарнавський: Я тут не довго, лише 6 місяців. І скажу, що не лише тут, але й там, відки я прийшов, у Клівленді, народ стратив духа. Причина — ухвала 14-ого марта. Народ від тоді як завмер. Але тепер нарід оживає. Він уже нераз завмирав. І оживав. Перестали ми думати про свою справу, то й світ перестав про нас думати. **Сеголня політична акція потрібніща навіть ніж усяка інша допомога, хоч і вона потрібна.** Се вже розуміє наш народ. І розуміє, що треба дати „Обєднанню" політичну повновласть до акції закордоном і поміч на це. Бо ситуація змінилася і треба це використати. Але ні в Анґлії, ні у Франції ніхто не візьметься за нашу справу, коли ми самі мовчимо й ніде не виступаємо. А на всякий виступ треба гроша. Я за „Обєднаннєм", але за таким, щоб вело політичну акцію, а не було лиш пересилковим бюром. „Обєднанне повинно мати політичну повновласть від цілої Америки до праці й піддержку для політичної роботи. Поляки мають вже свою державу, а вони тут добровільно що року складають 50,000 дол., на політичну пропаґанду, хоч державу мають. А ми держави не маємо — і ні цента на політичну роботу не даємо. Так не може бути. Сто літ приготовлялись Поляки, сто літ платили свій податок і удержували пропаґанду і виховували своїх військових на всякий випадок. І діждались. І використали час і своє відбили і ще чуже забрали. „Обєднанне" має стати центром тут за морем.

На зазив Гол. Отамана, щоб др. Назарук, як політичний референт Січової Орґанізації висказав свій погляд, заявив той, що слідує: Тут є три справи до вирішення — 1. справа „Обєднання", 2. справа політичної акції й справа податку. Про першу справу висказав я отверто свій погляд на Січовім Зїзді. Щодо політичної акції, то уважаю її потрібною з тим, що треба вже раз спробувати серіозно поставити ту акцію на засаді соборности, хоч тепер це ще не підготоване. Галичина мусить змагати під одну сво юВладу разом з великою Україною, бо це тільки є частинка України. Акцію за податком треба пустити в рух.

Сот. Цимбаліст: Обовязком кождого Українця є платити податок і то на політичну ціль.

Тов. Ів. Козак: Я секр. „Провидіння", але був час, коли я був проти висилання гроший „Обєднанню". Тепер я за підпертєм політичної акції.

Сот. Шквара: Шікаґо повинно наперед виступити і дати приклад.

Гол. Отаман: Питаю всіх, чи є хто проти „Обєднання"? Прошу отверто говорити.

Сот. Шумовський: Податок збиралося, але як прийшов наказ, здержати висилку, то здержано.

Тов. Дацків, предсідатель церкви: Як „Обєднаннє" зужило забогато на адміністрацію, то всі були прот инього. Я сам писав, що в Шикаґо дасться справу направити, але як буде там добра зміна. Тепер я вірю Січовим урядникам, що переглянули господарку й кажуть, що все добре. Панна Королишин від жіночої сотні прирікає піднести справу на жіночих зборах.

Секр. 15 сотні. Петрів: Треба дати інформацію, як назад привернути справу. Треба так зробити, як радить тов. Шумовський, і на вічу вияснити.

Тов. Полак від Горож. Клюбу: Треба ухвалити резолюцію за і не відгрівати старих справ.

Тов. Мусійчук підпирає думку тов. Полака.

Тов. Ткачук: Хто потирає пальцем рану, тому вона ніколи не загоїться. Залишім це, Зробім віче і пояснім народови все.

Др. М. Сіменович, сотник 10. сотні: Мене дуже тішить, що всі бачать вагу „Обєднання" і так щиро говорять. Треба приняти резолюцію і на вічу народови пояснити.

Сот. Шквара: Віче можна скликати аж за місяць, два. Тимчасом вияснится народови в орґанізаціях.

Тов. Бойко: Проти д-ра Мишуги не маємо нічого і як будуть такі люди, то добре буде. Віча наразі не треба скликати. Акцію політичну треба відновити. Чи не добре було-б вибрати комітет у тій справі? Тут велике число людий і можна це зробити.

По заявах ще кількох бесідників, що треба вибрати комітет для переведення акції, вибрано комітет з пятьох: Тт. Полак, М. Яворський, Др. Скеґар, Шпікула, Мельникович.

Ухвалено одноголосно таку **резолюцію:**

„Збори представників 22 орґанізацій Шикаґа й околиці з дня 10. липня, 1924, уважають, що знов настав час вести **збірну політичну пропаґанду закордоном,** а тут повести аґітацію за матеріяльною допомогою для переведення тої пропаґанди. Збори висказують однодушно опінію, що всі українські орґанізації повинні як найскорше вислати вже зібраний **податок до „Обєднання"** і збирати той податок дальше, бо ситуація так змінилась, що засипляти справи не вільно".

На тім збори замкнено о год. 11.30 в ночи.

Дрібними датками зібрано на місци 77 дол. (крім деклярацій). З того покрито кошт скликання зборів у висоті $3.50, решту вислано до „Обєднання".

(„Січові Вісти").

ХТО ВИЗВОЛЯЄ РІДНИЙ КРАЙ?

Обеднанне у Филаделфії одержало від Ліги Американських Горожан українського походження на народні цілі чек на $550.40 враз з писмом слідуючого змісту:

„Допомогова акція політичного визволення, порушена Екзекутивою Обеднання, дає безліч матеріялу, котрий повинен промовити до серця кождого Українця. Коли ми тепер програли на полі бою, так мусимо використати нагоду поручення нашої справи в дорозі дипльоматичній на міжнародній трибуні, деб вона не була. Сповнення цього наказу хвилі не вільно нам під карою найгірших наслідків відкладати.

Так як рідний наш край веде зараз боротьбу за школу, за вихованнє дітий наших — надію усіх наших надій, бо ворог напосівся вирвати нам з рук наш найдорозший скарб, нашу дітвору й молодь — усю нашу будучність, а окуплені жертвами особистої свободи матеріяльні засоби братів наших не вистарчають на проголошенне перед світом ляцького грабіжництва, американський загал не сміє поскупити жертв для так важної цілі у визвольних змаганнях.

Річ затим ясна, що культурний світ, не чуючи нічого про визвольні змагання українського народу, приходить до пересвідчення, що цей народ остаточно помирився зі своїм поневоленнєм. Страшні отже вибрики ляцьких наїзників та муки невинних соток тисяч жертв українського народа мусять бути представлені **на конференції в Женеві. Смерть покійної Ольги Бесарабової повинна порушити небо і землю**...

Ліґа Американських Горожан українського походження в Ню Йорку як оґурток свідомих громадян своєї нації, що стоїть непохитно на національному становищі, зваживши, що вся наша сила — ціла наша будуччина лежить в старому краю, облитому кровю і потом наших славних предків та незрівнаних сучасних чероїв, сповняючи свій народній обовязок, пересилає спис жертводавців, що спішать з помочю Рідному Краєви в так важній хвилі.

Разом з сим пересилаєм чек на суму $550.40.

З того:

Політична акція (висилка делеґатів) $200.00, поміч Рідній Школі $175.00, Преса (Заграва 60, Новий Час 40) $100.00, Народний Податок $20.00, Брошура про смерть О. Бесарабової $55.00. Разом, словами, пятьсот пятьдесять дол. сорок центів.

Ті жертви як „Поміч Рідному Краєви" зложено в слідуючий спосіб:

Боєвий фонд (імена жертводавців оголц передше) 337.63
Рідна Школа 175.40

Зложили: п-на Марія Вільк зібрала $70.65; на представленнях: Січи ім. Б. Хмельницького $6.25; Жеребецька Любов $6.00; Парохії $5.00; Бр. св. Володимира $4.50; Бр. св. Михаїла $ 4.45; Теребовельної Помочі $320; Тереб. Помочі $3.00; Тереб. Помочі $3.00; добровільні жертви: В. Кніґиницький $2.00; Дмитро Яворський, Василь Головінський, Ілія Карч, Никола Чучма і М. Скубова по $1.00; Л. Небожинський, Н. Джума, І. Місевич, Аандрій Вовк і М. Ґаврис по 50 ц.; В. Кутураш, Гр. Попик, А. Сиротюк, М. Мамчишин, В. Дидина, Д. Умак, М. Ґурська, Д. Козіцький по 25 ц. Решта дрібними жертвами, разом $70.65. З представлення Повстанці в Пасейк $22.25; з представлення Повстанці в Ню Йорку $21.00; збірка під церквою Зелених Свят $25.00; Збірка гр. Стефана Гиси $6.75, зложили: С. Гиса $1.50, В. Дидина $1.25, Н. Теребецький, В. Руснак, Д. Ущак, і А. Єличко по $1.00; збірка Дм. Левицького $6.25, зложили: Дм. Левицький, К. Шпак, А. Лехкун, Д. Федорчук, М. Борис по $1.00, П. Сметана, М. Шимотовський по 50 ц., М. Шимоповський 25.; збірка Володимира Ярича $6.00, зложили: П. Довгань і В. Ярич по $2.00, І. Григорщук і Н. Н. по 1.00; збірка Івана Приймак $4.50, зложили: В. Чирніцький 2.00, І. Приймак і Т. Чипіль по 1.00, І. Бронецький 50 ц.; збірка Ник. Джурин $4.00, зложили: Н. Джурин, Г. Джурин, Ю. Віндиль і І. Підгор. по $1.00; Григ. Хлистун $2.00; В. Комкуловський $1.00; Н. Беднарчик $1.00; Н. Берків $1.00; Ю. Муращук $1.00; М. Савчук, Т. Гулька, Ю. Муращук по 50 ц.; Ів. Галичин $1.50. Разом $175.40.

Преса: З розпродажі часописий і военних карток 39.24
Народний Податок 20.00

Зложили: Марія Вільк, Володимир Ярич, Пилип Вальорний, Михаїл Савчук і Михаїл Гузар по $3.00, Стефан Гиса $1.75, Д. Левицький $1.25; І. Приймак і І. Журавель по $1.00.

Загальна сума всіх жертв виносить 572.27
Розкидки на пікетованне і прочі розходи 21.87
Готівка до висилки 550.40

Всім жертводавцям як рівнож членам Ліги Горожан, котрі не жалували труду для помочи Рідному Краєви, складаєсь сердечну подяку. Найщиріша подяка п-ні Марії Вільк котра дала нераз доказ, як можна працювати для Рідного Краю.

Ліґа Амер. Горожан просить отсим о дальші жертви всіх прихильних громадян міста Ню Йорку, та взиває тих, що бажалиб причинитись в роботі для помочи рідному краєви вступати в члени Ліґи Горожан. Збори кождого четверга о год. 8-ій вечером, число 30 Е. 7-ма улиця.

ЗА ВИДІЛ Л. А. Г. У. П.
В НЮ ЙОРКУ:

П. Сокальчук, гол.; **М. Ґузар,** секр. р.; **Д. Левицький,** секр. ф.; **А. Куцик,** касієр.

СПРАВЛЕННЄ ПОМИЛКИ.

Ню Йорк, 4. серпня, 1924.

Хвальна Редакціє:

Прошу ласкаво о справленнє двох пошибок, появившихся в поданім звіті управою Дому „Українського Народного Комітету" у Вашій цінній часописі з дня 5. серпня с. р.

Перша ошибка: Актива другого маєткового стану по поданню вартости меблів подає таке: другий, п. Юлія Лотович 1.555.00 долярів. Се очевидна помилка, взята з пасиви першого звіту. Це цілком не на місци і Хвальна Редакція зволить подати, що се вмістилося неспостережено. Друга ошибка є в поданню до відома всіх сиротинців, де висланося 300 долярів. Там в першім вимінєнню так подано: 1. Український Епархіяльний Комітет Опіки над сиротами у Львові, о. Василь Лициняк, настоятель, 105.00 долярів. Се помилка, має бути 150 дол.

Вірю, що Хвальна Редакція справить сейчас надмінені ошибки,

остаю з належним поважаннем

182 **Іван Добрянський.**

УКР. ШКОЛА В БРИДЖПОРТ.

Поклик до родичів.

За ініціятивою Парохії в м. Бриджпорт, Конн., скликується загальні збори **на неділю, 10. серпня с. р.** до церковної галі під ч. 34 Біч ул. на 1-шу годину пополудни. — Проситься всіх родичів, що мають діти в шкільнім віці, на сі важні збори. Як рівнож проситься прибути з міст Стратфорд, Ферфилд і Савтпорт. Проситься всіх прибути чисельно. Залишіть роздори, а най настане єдність! Бо в школі будучність наших дітий. 82,84-85

ТИМЧАСОВИЙ КОМІТЕТ:

Михаїл Галькевич, Васиљ Кузів, Стефан Іващишин.

ДОПИСІ.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Відділ У. Н. Союза при народній роботі.

Дня 13. липня с. р. відбулись місячні збори найстаршого филаделфійського тов-а Любов, відділу 46 У. Н. Союза.

Наради були вельми замітні, а саме тим, що збори не тільки обговорювали справу допомоги своїм членам, але згадали про допомогу старому краєви. Вставали старші громадяни і горячими словами взивали всіх стати до праці на народній ниві та дати поміч братам в їх визвольній боротьбі.

Піднесено між іншим потребу допомоги українські йнауці, університетови ,інвалідам, політичній пропаґанді і т. п. Та каса товариства не так повна, щоб покрити хоч частину отсих всіх потреб. І ось прийшла добра думка, яку підніс гром. Кирилюк, а підперли прочі промовці, щоб із забав, які уладжувати-ме наше товариство, призначити якийсь відсоток на народні цілі.

По короткій дискусії ухвалено одноголосно слідуючу постанову для нашого товариства:

Збори Товариства Любов постановляють, щоби в будуччині з усіх забав та підприємств товариства призначувати один процент з доходу на народні цілі.

Рівночасно збори рішили віднестися з покликом до всіх відділів У. Н. Союза та прочих українських орґанізацій в Америці, щоби перевели і у себе подібну ухвалу, а в той спосіб прзбирається більша сума гроша на народні пртоеби.

Кромі того збори приняли другу постанову, більше на часі, а саме, що половина доходу з пікніку, який відбудеться заходом нашого Товариства в місяці серпні, призначується для Всеукраїнської Академії Наук в Києві.

Через те, що поміч потрібна негайно і є богато пекучих справ, піднесено вчасі дискусії думку, щоб на будуче наше товариство занялось виключно допомогою українській науці, а інші товариства, яких в Филаделфії є 26, хай переймуть на себе інші завдання. В той спосіб зробимо між собою поділ праці і кожде товариство не буде роздроблювати своїх сил але всю увагу звенре в одну сторону.

З перебігу отсих нарад ясно, що члени У. Н. Союза здають собі справу, що вони яко орґанізовані члени українського народу почувають на собі обовязок не тільки помагати собі взаїмно але теж вести народню роботу. Вони розуміють, що народом числяться лиш орґанізовані одиниці. Коли сих одиниць будуть тисячі а не сотки, тоді і поміч краєви буде обильнійша.

Тому кличемо до всіх: Ставайте в наші ряди! Орґанізуйтеся з нами! Не зважайте на клевети і кирині чужих, наймитів, а з нами ставайте на шлях певний, в одну неамножену лаву. В той спосіб не тільки поможете собі, забезпечите свою рідню, але й станете теж одним із його борців за кращу долю нашого великого народу!

Злучені в одну непобідиму сімю-орґанізацію, з вірою в краще майбутнє народу, в дружбі зі Стрільцями Української Армії кинемо клич: У бій!

Один з членів тов. Любов.

Кольоман Міксат.

ДУХ У ЛЮБОВНІЙ

(з мадярського).

(7)

Все більше тратили його з очей. Деколи лише прийшли якісь казочні вістки. Але вони могли не мати ніщо спільного з Каспариком.

Якийсь пан похожав по околиці — оповідали — і казав проголосити:

„Кождий, хто дістав фальшиві гроші, хай принесе їх до громадської ради. Там йому королівські урядники виміняють на ці гроші добре золото або срібло, бо його Величність король не бажає, щоби бідні люде потерпіли шкоду".

Дійсно урядовець вимінював усі фальшиві гроші й говорив при цьому:

— Відкіля маєте ці гроші? Де найшли їх?

— На дорозі до Літманової, недалеко старого моста.

— Добре мій сину.

Самособою королівський урядовець вибрався негайно до Літманової. І так провадило його і манило фальшиве золото від села до села, аж вкінці опинився цей урядовець перед монастирем Бошлязна.

Глибока тишина царила довкруг и. Лише великанські дуби шуміли і перешіптувалися.

Рана вранці тогосамого дня вдарило калатало в монастирські двері.

Трохи поворотний дверник відсунув засуву і побачив двох мислових. Дверник без дозволу ігумені не мав права впустити ніякого чужого чоловіка. Насамперед мусів завдати йому два питання, а потім повідомити ігуменю.

Тому приложив уста до отвору й сказав:

— Хто ви?

— Ти мене не знаєш? — спитав чужинець.

Дверник пирхнув, а потім сказав добродушно:

— Мені майже так здається, начеб я бачив уже вас десь.

— На грошах, — прошептав знову попередній голос.

Розпучливо вдарився дверник по чолі і дріжучими руками відчинив ворота.

— До ваших приказів, ваша королівська величносте.

— Пст. Запровадьте нас до ігумені.

Король, котрий часто полював у лісах Бошлязни, сьогодня відлучився з Новоградським від ловецького товариства. Казав, що на обід не потребують ждати його.

Ігуменя, Ганна, ґрафиня з роду, вельми врадувалася гостиноюкороля.

— Я, ґрафине, прийшов поснідати з вами, коли тимчасом инші вбивають дичину.

— Ваша королівська величність вельми ласкаві сьогодня — сказала ґрафиня Ганна, низько кланяючись:

— Я, що відреклася цього світа, тішуся, що ще останні дні мої осінить промінь найбільшої туземної ласки.

Прозірливий Новоградський довірочно прошептав ігумені, що король бажав би бачити паню Каспарикову. Тому найвідповіднійше було би, щоби ця вельми цікава жінка обслугувала при столі.

То був дуже горячий день. Король бажав поснідати в монастирському саді у холодній тіни дерев, у гарно уладженому наметі ґрафині Ганни. Іда смакувала йому знаменито! (Завдяки великим маєткам ґрафині можна було мати теж добру пивницю і засоби харчів). А до того ще обслуга! Королеві аж помороки забило, як глядів на це все.

— Що за шия! — пошепки говорив Новоґрадський значучо корблеві. Королх підніс чарку і цокнувся з ігуменею. Очи його ясніли. А потім сказав тихо отаманові:

— Даю милю моїх дібр за це, щоби побачити ще на пядь більше.

У цю хвилю роздались голосні удари в монастирські ворота. Ігуменя, яка вже й так запримітила, що вона тут злишна, перепросила з тактом, що на кілька хвиль мусить відійти, щоби побачити, що сталося.

Новоґрадський відповів із осміхом на слова короля:

— Держава вашої королівської величности напевно доволі велика і широка. Та, щоби посадити полеву цвітку, не гребамилі, вистарчить вазонок.

..Король не відповідав. Хотів використати нагоду і сказав до гарної жінки:

— Отже то ви ця славна Каспарикова?

Жінка спалахнула поломіню аж по вуха. Думала, з неї насміхаються. Та ось випрямила свій тонкий стан і сказала визиваючо:

— То я, коли раді знати. Так що?

Короля збентежила ця несподівана відповідь.

— Ви подобаєтеся мені, гарна пані, — сказав він.

Каспарикова змірила його остро від ніг до голови.

(Дальше буде).

ПРОМОВА ЗАБОРОНЕНОЮ МОВОЮ.

З промови посла Андрія Пащука, з Клюбу У. С. Д. П., виголошеної в польськім соймі на засіданню дня 9. липня с. р. в українській мові.

Високий Сойме! — Внесені польським урядом устави про так зване урівноправнення мов територіяльних менщостий у суді, школі, адміністрації, у відношенні до українського, білоруського, литовського і народів неузглядненех цими уставами — до жидівського та німецького — е проектами провокаційними.

(На салі крик: „Він говорить по українськи. Пане маршалку! Забороніть йому говорити".

Посол Пащук не звертае уваги на крики і продовжуе говорити. Посли з правиці кидаються до трибуни з ворожими викриками до промовця, посли У. С. Д. П., білоруського і українського окружають трибуну з другого боку, щоби боронити промовця.)

Провокаційними е ті устави і у відношенні до польського робітництва і селянства, якого волю польський уряд стараеться сфальшувати.

(Маршалок Морачевський звертае увагу послови Пащукови, що згідно з реґулямінoм сойму, промови можна виголошувати тільки в польській мові.)

Посол Пащук продовжуе: ...Проекти ті, як і багато инших устав, е творами звироднілої шляхти з під знаку XVI віку, а мають вони на меті спинити всякий культурний рух українського народу, як рівнож усіх національних меншостий, що стогнуть і задихаються в шляхетсько-буржуазній Польщі, зробити з них погній для розквіту польсько-шляхетської культури „Заглоби". Щодо народів, жидівського та німецького мішаних з територіяльною більшістю українською і білоруською, то ці проекти мають на меті вжити їх як знаряддя для тої дикої і варварської винародовлюючої роботи.

(На правиці і в центрі крик, лайка. Пос. Добія і Мантерис скачуть до требуни з кулаками, з базарною лайкою. З лав українських, білоруських і жидівських крик: „Добія до буфету!" Добія кричить на посла Пащука: „бандита! пусьце мне, я ему..." Добію тримають його колеґи. Маршалок знову прикликуе посла Пащука до порядку. Маршалок дзвонить великим дзвінком, яким скликаються посли на засідання сойму. Посли Клюбу У. С. Д. П. кричать: **„То дзвін із забраної церкви".**)

Посол Пащук продовжуе: ...Те, що я вище сказав, то ваш „дар" не для „національних меншостий, а для заграниці, для світу, під натиском котрого виринули так поспішно ці устави. Ви хочете, щоби вони стали відповіддю на ріжні протести Сходу і Заходу. Це е шахрайство, розраховане на ошуканство публичної світової опінії, облуда і обмана, бо устави ті е тільки ствердженим фактичного стану річей, що в Польщі всі устави, всі зобовязання, починаючи від конституції і кінчаючи ріжними трактатами, залишаються пустими безвартісними папірцями, нікого і ні до чого незобовязуючими.

(Крик і лайка продовжуеться. Українці і Білорусини боронять промовця, а на Добію кричать: „Добія до буфету!" Маршалок втрете прикликуе посла Пащука до порядку.)

Посол Пащук продовжуе: ...Цими уставами ви розшматовуете живе тіло українського народу і його землі, відділюючи Холмщину, Підляше і відріжнюючи Галичину від інших частин Західної України для цілий екстермінаційних і винародовлюючих, але український нарід, хоча підбитий і економічно виснажений, учинити насильства над собою ва мне поволить.

(Маршалок відбирае голос послові Пащуку, записуючи це до протоколу).

Посол Пащук продовжуе: ...Тисячелітня українська культура на століття переросла звироднілі твори людоїдів Ст. Ґрабських і лібералізуючих шляхтичів Тугутів. Життя викине їх на політичний смітник, а український народ перейде над тим до порядку дня, до боротьби за повне клясове і національне визволення з під брутального шляхетського чобота. Український народ поза межами Ризької лінії, з усіми працюючими б. Росії, скинувши деспотичне царське ярмо, створив свою могутню робітничо-селянську републику, відродив свою високу культуру, а в союзі з працюючими і визискуваними Польщі і цілого світу знесе порохняві перепони до визволення Західної України.

(Маршалок перериває засідання на 5 мінут. Посол Пащук стоїть на трибуні. Крик: „Геть з трибуни, большевик!" Посол Пащук відповідае: „Це ваша толеранція, то так будуть застосовувати ваші старости і поліція те, що ви ухвалюете". Посол Пащук пе воду. Хтось кричить: „Не пий польської води". Пос. Козубський: „Всю воду польську випив". Добія не заспокоюеться, кричить: „Нахабство, як він визиваючо дивиться". Сторож соймовий забирае з трибуни посуду з водою, тацу і склянки, щоби не дійшло до бійки. Пос. Вісліцькі: „Ви хочете його заморити". Посол Пащук стоїть на трибуні серед ріжних викриків. На правиці стримують неспокійних послів від буйки. По 5 мінутах маршалок Морачевський обявляе засіданне відкритим. Посол Пащук стоїть. Маршалок оголошуе перерву в дискусії над уставами про мову і перехід до другого пункту порядку денного — морської устави. Тоді посол Пащук покидае трибуну при криках правиці і центру і при бурних оплесках меньшостий сходить, не докінчивши промови).

ПОЗІР! ПОЗІР!

Сим подаеться до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями присилати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість мае бути прислана враз з даним оголошеннем, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово числити 2 цт. коли таке оголошенне мае 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адміністрації „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

КАТАЛЬОГ
КНИГАРНІ „СВОБОДИ"

83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

СЛІВЦЕ ДО НАШИХ ПОКУПЦІВ

Хто більше читае той більше знае.

Се вже неоспоримий факт, що народи, які сьогодня стоять висше культурно, завдячують се просвіті, — і читанню книжок. Вони не жаліли гроша на піддержанне своеї літератури, не жаліли часу на читане книжок, не дивились обоятно на просвітні потреби. Не диво отже, що й піднеслись висше від инших народів. — Нам треба памятати се, що й вони колись стояли низше, тому перед нами так само отворена дорога до більшого поступу як у них. До сього не запізно. Одначе сього ми потребуемо зараз, а не колись. На світі красше стане, если народи будуть менше більше однаково стояти культурно і просвітно, бо тоді один буде мусів другого рівн отрактувати. Читайте отже книжки і то читайте найбільше, а будучність перед Вами.

ДЕ СВІДОМІСТЬ, ПРОСВІТА, ПОСТОЯННІСТЬ — ТАМ СИЛА!

Всі члени Українського Народного Союза повинні памятати при купні книжок, що весь прихід в книгарні „Свободи" остаеться в їх організації, себто в руках самих членів та членкинь У. Н. Союза.

Товариства, Братства й Сестрицтва Українського Народного Союза повинні памятати при замовлюванню книжок і друкарських робіт, що, замовляючи сі книжки й роботи в друкарні „Свободи", дають заробляти своїй власній організації, себто збогачують самих членів та членкинь У. Н. Союза.

ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ.

- * Американець, веселий образ з життя народа зі співами в 3-ох діях, Мст. Руса ... 15
- * Базар, песа на 4-ри розділи, В. Винниченка .. 25
- * Батраки, драма в 4-ох діях, малюнок з робітничого життя, переробив з російського Ф. А. Костенко ... 35
- * Безталанна, драма в 5-ох діях, Ів. Тобилевича 35
- * Блудний син, образ з життя наших виселенців в Америці в 4-ох актах зі співами, Є. А. Луцика ... 25
- Бондарівна, драма в 4-ох діях, Ів. Тобилевича 20
- * Бувальщина або На чужий коровай очий не поривай, комедія в 1-ій дії, Велисовського 20
- † Будівничий Сольнес, драма в трьох діях, нап. Г. Ібзен, переклав Мирослав Капій ... 35
- * Бурлака, драма в 5-ох діях, Івана Тобилевича 35
- † Бурлака (Чабан), драма на пять дій, Івана Тобилевича (Карпенка Карого), з передмовою Василя Верниволі, брош. 35, опр. ... 50
- * Великий молох, песа на 3 розділи, В. Винниченка ... 30
- * Вертеп, сценічна картина для колядників, Є. Луцика ... 5
- * Верховинці, драма в 3-ох актах, Осипа Коржевьовського, переклав В. Держирука ... 30
- * Весели полтавці або Возьмий оженився, комедія з життя полтавських Українців в 3-ох діях зі співами і танцями, К. П. Мирославського ... 30
- * Ворожила, комедія в 1-ім акті, Є. Луцика 10
- * Вихрест (В чаду кохання), драма в 5-ох діях зі співами і танцями, Козич-Уманської ... 35
- † В долині сліз, драма в 4-ох діях, нап. Єлисей Карпенко ... 30
- Власна хата, прольоґ, Ярослава Марченка ... 10
- * В неволі темноти, комедія з життя наших виселенців в Америці, в 3-ох діях, Є. Луцика 25
- † В Тарасову ніч, драматична картина в одній дії, нап. (віршем) О. Кобець, з портретом автора і з образками в тексті ... 20
- * Гей на Івана, гей на Купала, оперетка в 1-ій дії, Петра Федисева ... 15
- * Глитай або павук, драма в 4-ох діях, М. Л. Кропивницького ... 45
- Гостина св. Николая, драматична гра в 4-ох виходах, Є. Калитовського ... 10
- * Дай серцю волю, заведе в неволю, драма в 5-ох діях, М. Кропивницького ... 40
- Для [illegible] в 1-ій дії, Льва Лотоцького ... 15
- * Двое, драматичний малюнок на одну дію, Гавриїла Кобзара ... 10
- * Дівочі мрії, трагі-комедія в 6-ох відмінах, Семена Ковбля ... 50
- * Добрі діти, образ з життя американських школярів в 3-ох діях, Панька Клима ... 15
- * Доки сонце зійде, роса очи виість, драма в 4-ох діях, нап. М. Л. Кропивницький ... 40
- * Душогуби, драма в 5-ох діях, І. Тогобочного 35
- * Душогубка, драма в 4-х діях, Т. Трушевського 30
- * Дячиха, комедія в 4-ох діях, Т. С. Суліми ... 35
- † Едельвайс, песа в одній дії, нап. Єлисей Карпенко ... 15
- * Єврейський розвод, драма в 5-ох діях, Л. Суходольського ... 35
- * Живий мертвець, жарт на одну дію, Гавриїла Кобзара ... 25
- † Живий труп, драма в 6-ти актах, нап. Лев Н. Толстой, з великоруського переклав Петро Білоскурський ... 35
- * Жидівка вихрестка, драма в 5-ох діях, П. І. Тогобочного ... 50
- * За друзі своя, драма в 5-ох діях, В. П. Товстоноса ... 40
- * За Неманом іду, оперета в 4-ох діях, В. Александрова ... 20
- * Запорожець за Дунаєм, оперетка в 3-ох діях зі співами і танцями, Г. Артимовського ... 25
- * Запорожський клад, комедія-оперета в 3-ох діях, Ванченка-Писанецького ... 20
- † Земля, драма в 4-ох діях, нап. Єлисей Карпенко ... 30
- Зоря нового життя, комедія в 4-ох діях, А. Ф. Кащенка ... 30
- „З обіймів в обійми". — Сценки з червоних днів 1920 року в галицькому селі. В сій штуці виступае 22 особи. 35
- * Іцко сват, комедія в 1-ій дії, Із. Трембицького 10
- Капраль Тимко або Що нас губить?, народна мельодрама в 5-ох актах, І. Мидловського .. 20
- Кара за гріх, сумний образ з життя американського народа в 3-ох діях, написав Свій ... 35
- * Катерина (Мужичка), драма в 4-ох діях, Ванченка-Писанецького ... 30
- † Княгиня Любов, староукраїнська драма-дума в трех діях, нап. С. Яричевський, з трема піснями в нотах, брош. 20, опр. ... 30
- Козацьке сватання на 3 дії ... 25
- † Комедія про чоловіка, що оженився з немовою, жарт в двох актах, нап. А. Франс ... 20
- * Кохання в мішках (Різдвяна ніч), водевіль в 1 дії зі співами (по Гоголю), С. Комишевацького. Ціна з партитурою ... 30
- † Лікар-шуткар, жарт в одній дії Моліера, брош. 20, опр. ... 30
- * Мазепа, історична драма в 5-ох діях, С. Комишевацького ... 35
- * Майська ніч, комедія в 3-ох діях, Т. Устенка-Гармаша (після М. Гоголя) ... 30
- * Мандрула, комедія в 1-ій дії зі співами і танцями, Я. Майданика ... 15
- * Маруся Богуславка, побитово-історична драма в 5-ох одмінах, М. Старицького ... 50
- * Мати наймичка, драма в 4-ох діях, І. А. Тогобочного ... 25
- † Між двох сил, драма на 4 дії, В. Винниченка 50
- Монольоги ч. 1 ... 20
- Монольоги ч. 2 ... 20
- Монольоги ч. 3 ... 20
- Мужики аристократи, народний образ в 2-ох діях, Г. Цеглинського ... 15
- Мужик паном, комедія в пяти діях (переклад з данського М. Ценевенка). ... 25
- * На відпуст до Києва, комедія в 3-ох діях, П. Стеценка ... 30
- * Наймичка, драма в 5-ох діях, Ів. Тобилевича 35
- * На сіножаті, жарт на одну дію, Л. Яновської 25
- * На старости літ, образ з життя народа в 1-ій дії, І. Я. Луцика ... 10
- † „Настоящі", комедія в одній дії, Олекси Бобикевича, з передмовою Василя Верниволі, брош. 20, опр. ... 30
- † Наталка Полтавка, українська опера в двох діях Івана Котляревського ... 25
- * На тихі води, на ясні зорі, сценічний образ з життя народу в 4-ох діях, а 7-ох відслонах, В. Держируки ... 25
- Невольник, драма в 5-ох діях зі співами і танцями. Усценізував Карпенко Карий (Тобилевич) після поеми Т. Шевченка ... 20
- * Недолюдки, бувальщина в 3-ох діях, Ванченка-Писанецького ... 30
- Не клени, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача ... 10
- * Нещасне кохання, драма в 5-ох діях, Манька 40
- * Ніч під Івана Купала, драма, в 5-ох діях зі співами і музикою М. Старицького ... 50
- † Новоженці, комедія в двох діях Бернштерне Бернсона, брош. 20, опр. ... 30
- Ой, не ходи Грицю, та на вечерниці, народна драма зі співами в 5-ох діях, М. П. Старицького ... 30
- * Орися (В каламутній воді), малюнки з міщанського життя в 4-ох діях, А. Ф. Володського 25
- Ох! не люби двох!, оперета в 3-ох діях, А. І. Нагорянського ... 25
- * Пан писар, штука в 3-ох актах. Написав Г. Г. 20
- Пан Штукаревич або Оказія, якої не бувало, сільські сцени на 2 дії зі співами, С. Е. Зіневича ... 35
- * Панна штукарка, жарт на 3 дії, А. Ф. Володського ... 30
- Пекло в хаті, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача ... 15
- * Перший горальник, фантастична картина в 3-ох діях, написав Лев Лопатинський (на основі казки Л. Толстоя), і В святини, оповідання ... 40
- * Пімста Жидівки або Чортове кубло, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, А. І. Козич-Уманської ... 40
- * Пімста за кривду, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, В. Г. Казанівського ... 30
- * Повернувся із Сибіру, драма в 5-ох діях, Л. Яновської ... 35
- † Понад наші сили, драма в двох діях, нап. Бернштерне Бернсон, переклав А. Крушельницький ... 25
- * По ревізії, етюд в 1-ій дії, Марка Л. Кропивницького ... 20
- † По ревізії, етюд у 1-ій дії, М. Кропивницького, з пер. словом В. Верниволі, брош. 20, опр. 30
- * Помилились у дурні, комедія-оперетка в 3-ох діях. М. Л. Кропивницького ... 35
- Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах, Р. Сурмача ... 25
- * Прометей, драматичний уривок, Й. В. Ґетого (переклав М. Сабінський) ... 15
- * Простак або Хитрощі жінки перехитрені москалем, комедія в 1-ій дії, Василя Гоголя 20
- † Розладде, драма в 4 актах, нап. Дмитро Николишин, брош. 40, опр. ... 55
- † Роман Великий, трагедія в пяти діях, Василя Пачовського ... 1.25
- † Сальоме, драма Оскара Уайльда, з портретом автора і з передмовою Б. Л. ... 60
- * Самопалка, картина з революційного життя на Україні в 2-ох діях, В. Шопінського ... 35
- Сатана в бочці, комедія зі співами в 1-ім акті 10
- Сватанне на Гончарівці, оперета на 3 дії, Гр. Квітки-Основяненка ... 35
- Свекруха, комедія в 3-ох діях, Л. Лопатинського ... 25
- * Свекруха Євдоха, образок сценічний в 3. діях 20
- * Свідки, сценічний жарт на одну дію, Миколи Курцеби ... 15
- Соколики, комедія в 4-ох діях, Григорія Цеглинського ... 35
- Страйк, сценічний образ з життя хліборобів в Галичині в 3-ох діях, Н. Струтинського ... 20
- † Так вам треба, іграшка в одній дії з музиками, танцями, співанками, Ю. Федьковича, брош. 20, опр. ... 30
- * Тарас Бульба під Дубном, драма в 4-ох діях, К. Ванченка-Писанецького ... 35
- Тато на заручинах, міщанська пригода в 1-ій дії, Григорія Григорієвича ... 10
- * Терновий вінок або Жертви царизма, драма на 4 дії, В. Сиротенка ... 50
- * Трійка гільтаїв, комедія в 5-ох діях зі співами і танцями, М. Нестроя ... 35
- Украдене щасте, драма з сільського життя в 5-ох діях, Івана Франка ... 25
- † Фавст, траґедія, нап. Й. В. фон Ґете, з німецької мови віршований переклад Д. Загула, з передмовою і з портретом автора та 12 ілюстраціями Ліцен-Маера ... 45
- † Хазяїн, комедія в 4-ох діях Іван Тобилевича (Карпенка Карого), із переднім словом і поясненнями проф. Г., брош. 40, опр. ... 55
- * Халепа, жарт з артистичного життя на одну дію, Ю. Яворенка ... 20
- * Хмара, в 5-ох діях, зі співами і танцями, А. Л. Суходольського ... 40
- Хто винен, драма в 3-ох діях, Остапа Леся ... 15
- † Цезар і Клеопатра, історія, в 5-ти актах, нап. Бернард Шов, пер. О. Пашук ... 35
- * Циганка Аза або Хата за селом, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, нап. І. К. Ґалясевич, пер. Єронім Калитовський ... 50
- * Циганка красавиця, комедія в 3-ох актах, Гр. Г. Солодковича ... 25
- * Червона свитка, комедія в 4-ох діях, В. Держируки ... 20
- * Щасливий край, жарт в 1-ій дії, Гр. Коваленка 15
- * Як вони женихалися, жарт на одну дію, А. Володського ... 25
- * Як ковбаса та чарка, то минеться й сварка, комедія в 1-ій дії, М. П. Старицького ... 20
- † Як козам роги виправляють, фращка в 1 відслоні, Ю. Федьковича, брош. 20, опр. ... 30

КНИЖКИ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

- The Ukraine, by Bedwin Sands ... 1.50
- Ukraine, the Land and its People, by Stephen Rudnitsky ... 1.75

ПІДРУЧНИКИ ДЛЯ ОСЯГНЕННЯ ГОРОЖАНСТВА.

- A New English System For New American Citizens, Part 1 ... 50
- A New English System For New American Citizens, Part 2 ... 75
- Beginner's Book, Ladies' Edition ... 60
- Beginner's Book, Men's Edition ... 60

† РУССКАЯ БИБЛЮТЕКА.

Твори російських клясиків.

- Л. Н. Толстой, Анна Каренина, романъ въ восьми частяхъ, два тома, опр. ... 3.50
- Ѳ. М. Достоевскій, Братья Карамазовы, романъ въ четырехъ частяхъ съ эпилогомъ, два тома, опр. ... 3.50
- И. С. Тургеневъ, Отцы и дѣти, романъ въ XXVIII главахъ; Наканунѣ, романъ въ XXXV главахъ, опр. ... 1.75
- М. Е. Салтыковъ, Господа Головлевы, опр. .. 1.75
- И. А. Гончаровъ, Обломовъ, романъ въ четырехъ частяхъ, опр. ... 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Преступленіе и наказаніе, романъ въ шести частяхъ съ эпилогомъ, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Дымъ, романъ въ XXVIII главахъ; Дворянское гнѣздо, романъ въ XLV главахъ съ эпилогомъ, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ, Лишніе люди, очерки и разсказы, опр. ... 1.75
- Л. Н. Толстой, Война и миръ, романъ въ четырехъ томахъ ... 7.00
- И. С. Тургеневъ, Новь, романъ въ XXXVIII главахъ; Рудинъ, романъ въ XII главахъ съ эпилогомъ, опр. ... 1.75
- Л. Н. Толстой, Такъ что же намъ дѣлать? О жизни, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ Житейская мелочь, очерки и разсказы, опр. ... 1.75
- И. С. Тургеневъ, Записки охотника, опр. ... 1.75
- Л. Н. Толстой, Царство Божіе внутри васъ, христіанство не какъ мистическое ученіе, а какъ новое жизнепониманіе, опр. ... 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Идіотъ, романъ въ четырехъ частяхъ, два тома, опр. ... 3.50
- Н. В. Гоголь, Похожденія Чичикова или Мертвыя души, поэма, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ, Степь, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Андрей Колосовъ, повѣсти и разсказы, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ, Дуэль, разсказы и повѣсти, опр. 1.75
- И. С. Тургеневъ, Затишье, повѣсти и разсказы, опр. ... 1.75
- Н. В. Гоголь, Вечера на хуторѣ близъ Диканьки; Миргородъ, опр. ... 1.75
- Л. Н. Толстой, Дѣтство, Отрочество, Юность, повѣсти, опр. ... 1.75
- Ѳ. М. Достоевскій, Бѣсы, романъ въ трехъ частяхъ, два тома, опр. ... 3.50
- А. П. Чеховъ, Черный монахъ, разсказы и повѣсти, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ, Мужики, разсказы и повѣсти, опр. ... 1.75
- И. С. Тургеневъ, Вешнія воды, повѣсти и разсказы, опр. ... 1.75
- В. М. Гаршинъ, Собраніе сочиненій, опр. ... 1.75
- И. С. Тургеневъ, Пунинъ и Бабуринъ, разсказы и стихотворенія, опр. ... 1.75
- А. П. Чеховъ, Драмы и комедіи, опр. ... 1.75
- И. С. Тургеневъ, Сцены и комедіи, опр. ... 1.75

ВКАЗІВКИ ДЛЯ ЗАМОВЛЯЮЧИХ КНИЖКИ. — Кождий замовляючий книжки повинен виписати виразно всі титули книжок, які йому подобаются і обчислити загальну належитість за книжки. Гроші належить посилати через почтовий або експресовий моні-ордер. Адреса замовляючого мусить бути написана як найдокладніше. Мешканці по малих місцевостях повинні при замовлюванню книжок посилати 10 центів на реджістер. За недоручені книжки коли замовляючий не прислав на реджістер 10 центів, книгарня не відповідае. — Замовлені книжки висилаемо відворотною почтою. Гроші належить посилати наперед.

ДЛЯ ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАНЯТИСЬ РОЗПРОДАЖЮ КНИЖОК, ДАЕМО ЗНАЧНИЙ ОПУСТ.

Гроші належить посилати на почтовий або експресовий моні-ордер на імя, яке поміщено у [illegible] адресі.

„SVOBODA", 83 Grand Street, Jersey City, N. J.